

и той дошълъ въ сѣда. Тогава кадията се обърналъ къмъ него съ тѣзи думи: „Евреинътъ Бенъ Аронъ те обвинява, Мустафа, че си билъ ствлѣкълъ сина му Венеамина. Вѣрно ли е това обвинение?“

„Велики кадио! Кой би посмѣялъ да скрие отъ тебе истината? Твоята мъдростъ чете въ очитѣ на ония, що сѣ призвани прѣдъ твое-то сѣдилище. Ето защо ще ти кажа безъ заобикалки, какво стана съ сина на Бенъ Аронъ. Това дѣте влѣзе въ моята кѣща, за да яде нѣколко смокини, които азъ бѣхъ му далъ, но, вмѣсто да ми благодари за това, този момъкъ окаяникъ почна да хули нашия свети пророкъ и всички мюсюлмани. Азъ тъкмо се готвѣхъ да му наложя наказание, каквото заслужаваше едно тѣй прѣстѣпно поведение, когато прѣдъ моитѣ очи се извърши едно небивало чудо. Малкото еврейче се прѣвърна въ маймуна, въ отвратителна маймуна, безъ да мога да кажа, какъ стана тази работа“.

— „Синъ ми Венеаминъ ли! бисерътъ между . . . прѣвърналъ се въ маймуна! Това не е истина!“ извикалъ Бенъ Аронъ.

„Мълчи тамъ, еврейно“, прѣкъсналъ го кадията. „Продължавай разказа си Мустафа“.

„Вие лесно можете си прѣдстави“, подзелъ търговецътъ, „какъвъ бѣ моя страхъ, когато видѣхъ съ очитѣ си едно такова събитие. Покъртенъ отъ състрадание къмъ моя злочестъ съсѣдъ, азъ рѣшихъ да скрия Венеамина отъ очитѣ на баща му. Но, ако ти ми заповѣдавашъ, мѣдри кадио, азъ съмъ готовъ да ти го доведа тукъ“.

„Скоро иди“, отговорилъ кадията, „защото много ми се ще да го видя“.

И ето че Мустафа скоро се завърналъ, като носѣлъ маймуната на рѣцѣтъ си и се мѣчелъ съ всички сили да я задържи; защото това животно, като подивѣло отъ дългия затворъ, въ който било държано, не познавало вече своя господаръ, който ималъ сега друго облѣкло. Едвамъ маймуната съзрѣла Бенъ Арона, укиченъ съ дългата антерия и огромния жълтъ калпакъ, тя направила едно послѣдно усилие, за да се отърве отъ рѣцѣтъ на Мустафа и съ два скока се намѣрила кацнала върху раменѣтъ на евреина, когото стиснала въ обятията си, като го обсипала съ цѣ-

лувки, придружени отъ страшни гримаси. Всички мюсюлмани, които се намирали въ сѣдебната зала, надали викали като изъ едно гърло: „Какво чудо! Аллахъ е закрилникъ на правовѣрнитѣ!“

Когато вълнението утихнало, кадията Абдулъ-Кадеръ проговорилъ така: „Еврейно Бенъ Аронъ, ти би заслужвалъ, както и синъ ти, единъ примѣренъ бой съ тояги; но, понеже Аллахъ рѣши самъ да ви накаже, азъ нищо нѣма да притурия къмъ неговото наказание. Иди си у дома заедно съ сина си и помжчи се да заслужишъ съ дѣлата си прощението на Аллаха. А сега, махай се отъ това мѣсто, за да го не осквернявашъ повече съ своето присѣствие!“

Изумлението, съкрушението и скърбта на Бенъ Арона не му позволили да отговори. Той само направилъ едно движение съ раменѣтъ си, за да се оттърве отъ маймуната, но послѣдната стояла здраво на мѣстото си, тѣй че, еврейнътъ билъ принуденъ да се завърне у дома си съ тоя досаденъ товаръ. Когато набралото се прѣдъ кадийския домъ ширазко население видѣло евреина да излиза съ тежъкъ товаръ, станала една неописуема глѣчка. Бенъ Аронъ искалъ да удвои крачкитѣ си, за да избѣгне отъ тѣлпата, която била заприщила всички улици, и не му давала да избѣга. Младитѣ мюсюлманчета набрали камъни, за да ги нахвърлятъ отгорѣ му, и той би билъ прѣбитъ съ камъни, ако най-послѣ не би стигналъ до вратата на кѣщата си цѣлъ посинѣлъ и смазанъ отъ удари.

Щомъ се намѣрилъ въ безопасностъ, еврейнътъ казалъ на себе си съ дълбока въздишка: „Бенъ Ароне, Мутсафа излѣзе похитъръ отъ тебе! Всичко това иде отъ него. Защо ми сѣ сега неговитѣ богатства? На кого ще ги оставя слѣдъ смъртта си, сега, когато синъ ми е загубенъ?“ Душата на евреина била тоя день терзаяна отъ страшни мѣжки, та добритѣ чувства не могли най-послѣ да не взематъ върхъ надъ егоистичнитѣ мисли. Бащинската любовъ надвила на неговата алчностъ, и той рѣшилъ тозъ-часъ да потърси Мустафа.

Мустафа очаквалъ това посѣщение. Когато двамата нѣкогашни приятели застанали единъ срѣщу други, Мустафа взелъ думата